

15.04.2021

AÇLIK VE YOKSULLUK SINIRI ARAŞTIRMASI

MART 2021 DÖNEMİ



BiSAM

DİSK/BİRLEŞİK METAL-İŞ SENDİKASI ARAŞTIRMA MERKEZİ



**AÇLIK VE YOKSULLUK SINIRI ARAŞTIRMASI
MART 2021 ARAŞTIRMASI**

Bu araştırma Birleşik Metal İş Sendikası Sınıf Araştırmaları Merkezi tarafından (BİSAM) hazırlanmış ve 15 Nisan 2021 tarihinde kamuoyuna sunulmuştur.

Araştırma BİSAM kaynak gösterilerek kullanılabilir.



BİRLEŞİK METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI

Bostancı Mah. E80 Yanyol Cad. No:2

34744 Kadıköy - İSTANBUL

0533 541 87 95 / 0533 541 87 96

0216 380 85 90 / 0216 410 80 27

Faks: 0216 373 65 02

E posta: info@birlesikmetal.org

@birlesikmetal @bmisarmer

AÇLIK SINIRI 2.716, YOKSULLUK SINIRI 9.395 TL

Dört kişilik bir ailenin sağlıklı beslenmesi için aylık yapılması gereken harcama tutarı 2 bin 716 TL'dir. Bu harcama tutarı sadece gıda için yapılması gereken minimum tutardır. Açlık sınırı üzerinden hanehalkı tüketim harcamaları esas alınarak yapılan hesaplama sonuçlarına göre ise yoksulluk sınırı 9 bin 395 TL olarak gerçekleşmiştir.



AÇLIK SINIRI

:

2.716 TL



YOKSULLUK SINIRI :

9.395 TL

Sağlıklı beslenmek için aylık yapılması gereken harcama tutarı

Yetişkin bir erkek

Yetişkin bir kadın

15-18 Yaş Bir Genç

4-6 Yaş Bir Çocuk

Toplam



728 TL



704 TL



774 TL



511 TL



2.716 TL

Not: Yuvarlamadan ötürü toplamlar tam sonucu vermeyebilir.







Sağlıklı beslenmek için her aile ferdinin alması gereken kalori miktarı farklılık göstermektedir. Yetişkin bir erkeğin sağlıklı bir biçimde beslenmesi için tüketmesi gereken gıdaların aylık karşılığı 728 TL'dir. Bu değer yetişkin bir kadın için 704 TL, 15-18 yaş bir genç için 774 TL, 4-6 yaş arası bir çocuk için 511 TL'dir. Sağlıklı bir biçimde beslenmenin toplam aile bütçesine maliyeti ise 2 bin 716 TL olarak tespit edilmiştir. Bu tutar söz konusu ailenin sadece gıda harcamaları için yapılması gereken zorunlu tutardır. Eğitim, sağlık, barınma, eğlence, ısınma, ulaşım gibi giderler ile birlikte bir ailenin yapması gereken harcama tutarı 9 bin 395 TL'ye ulaşmaktadır.

18 Yılda Açlık Sınırı 6.5 Kat Arttı

2003 yılının mart ayında 4 kişilik bir aile, günlük minimum 13.9 TL'ye sağlıklı beslenebilirken, bugün ancak 90.53 TL'ye sağlıklı beslenebilmektedir. Buna göre 18 yıllık zaman zarfında açlık sınırı 6.51 kat arttı. Aynı dönemde enflasyondaki artış ise 5.44 kat oldu. Açlık sınırındaki artış genel enflasyonda yaşanan artıştan daha fazla oldu.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi dört kişilik bir ailenin sağlıklı bir biçimde beslenebilmesi için, günlük en az 90.53 TL, aylık 2 bin 716 TL'lik harcama yapması gerekiyor.

Günlük yapılması gereken harcama tutarı (TL)

 Aile Ferdi	Harcama Tutarı
 Yetişkin Kadın	23,45
 Yetişkin Erkek	24,27
 15-18 Yaş Genç	25,79
 4-6 Yaş Çocuk	17,02
 Toplam	90,53

Buna göre yetişkin bir kadının sağlıklı beslenmesi için yapması gereken günlük harcama tutarı 23.45 TL, yetişkin bir erkeğin 24.27 TL, 15-18 yaş arası bir gencin 25.79 TL, 4-6 yaş arası bir çocuğun ise 17.02 TL'dir.



SAĞLIKLI BESLENME İÇİN EN ÖNEMLİ HARCAMA KALEMİ SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ

Günlük harcamalarda Mart 2021’de en yüksek maliyet grubunu süt ve süt ürünleri grubu 31.80 TL’lik harcama gereksinimi ile oluşturmaktadır. Et, tavuk ve balık grubu için yapılması gereken minimum harcama tutarı ise 17.53 TL’dir. Sebze ve meyve için yapılması gereken harcama miktarı 14.81 TL, ekmek için yapılması gereken harcama tutarı günlük 5.88 TL’dir. Katı yağ ve sıvı yağ ise 6.64 TL’lik masraf yapılması gereken ürün gruplarıdır. Yumurta için 1.44, şeker, bal, reçel ve pekmez için ise 4,38 TL harcama yapılması gerekmektedir.

Sağlıklı beslenmek için günlük yapılması gereken harcama tutarı (TL)

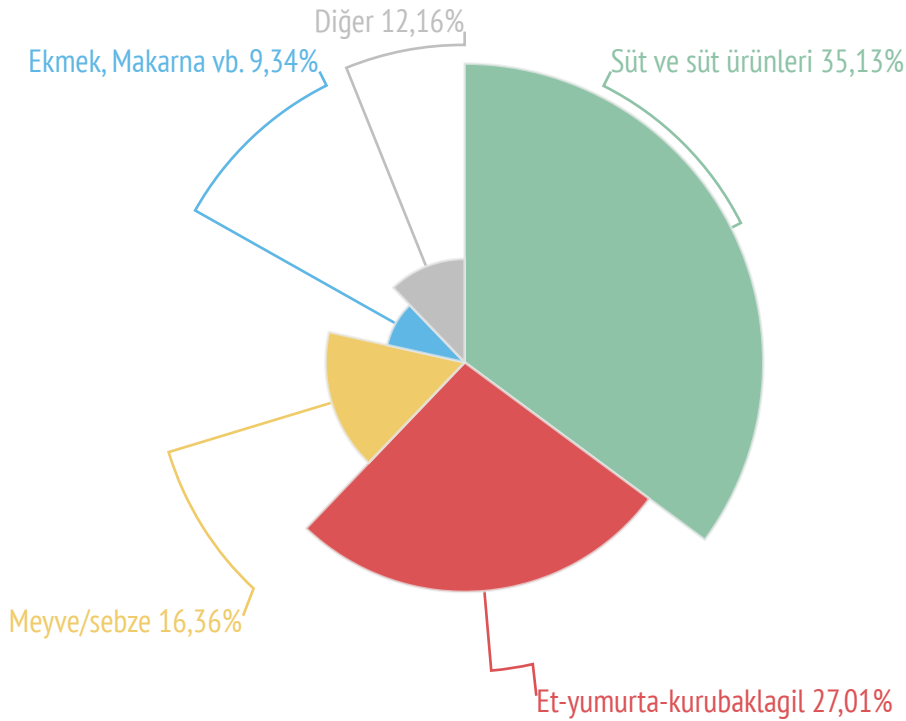
	Et, Balık, Tavuk	17,53 TL
	Süt, Peynir, Yoğurt	31,80 TL
	Yumurta	1,44 TL
	Kurubaklagil	3,21 TL
	Meyve/Sebze	14,81 TL
	Ekmek	5,88 TL
	Makarna, Pirinç vb.	2,57 TL
	Sıvı/Katı Yağ	6,64 TL
	Şeker/Bal/Pekmez	4,38 TL
	Yağlı tohum	2,28 TL
	Toplam	90,53 TL

SEPETTE EN BÜYÜK PAY SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİNİN

Daha dar bir gruplandırmaya göre harcamalarda süt ve süt ürünlerinin payı yüzde 35.1 ile en yüksek paya sahiptir. Et, yumurta ve kurubaklagil grubunun payı yüzde 27 ile ikinci sıradadır. Sebze ve meyvenin harcamalar içindeki payı yüzde 16.4'dür. Ekmek, makarna vb. için ise pay yüzde 9.3'dür. Diğer gıda hacamalarının toplam içindeki payı ise yüzde 12.2'dir.

35.1%

Süt ve Süt Ürünleri



AİLE BİREYİNE GÖRE HARCAMA GEREKSİNİMİ

Her bir aile ferдинin sağlıklı beslenmesi için gerekinim duyduğu gıda grubu ve alması gereken kalori miktarı farklılık göstermektedir. Örneğin tüketilmesi gereken ekmek miktarı kadın ve erkek açısından anlamlı düzeyde farklıdır. Süt ve süt ürünleri tüketiminde 15-18 yaş arasındaki bir gencin harcama gereksinimi, yetişkin erkek ve kadından fazlayken, yumurta 4-6 yaş grubu için daha önemlidir. Günlük 90.53 TL'lik harcama içinde en maliyetli tüketim 8.87 TL ile 15-18 yaş arası bir gencin tüketmesi gereken süt ve süt ürünleri miktarıdır. 4-6 yaş arası bir çocuğun tüketmesi gereken yumurta miktarı yetişkinlerden fazladır.

Her Bir Fert İçin Sağlıklı Beslenmek İçin Günlük

Gruplar	TL OLARAK İHTİYAÇLAR				
	4-6 Yaş	15-18 yaş	Yetişkin erkek	Yetişkin kadın	Toplam
1.grup					
Süt, yoğurt	2,50	3,21	2,86	2,86	11,42
Peynir, çökelek	5,66	5,66	4,53	4,53	20,38
2. grup					
Et, tavuk, balık	2,06	5,16	5,16	5,16	17,53
Yumurta	0,57	0,29	0,29	0,29	1,44
Kurubaklagil	0,39	0,51	1,16	1,16	3,21
3. grup					
Sebze, meyve	2,22	3,70	4,44	4,44	14,81
4.grup					
Ekmek	0,74	1,84	2,21	1,10	5,88
Pirinç, bulgur, makarna	0,42	0,84	0,68	0,63	2,57
Katı yağ	0,58	1,75	1,17	1,17	4,67
Sıvı yağ	0,25	0,74	0,49	0,49	1,97
Yağlı tohum	0,65	0,65	0,33	0,65	2,28
Şeker	0,18	0,24	0,18	0,18	0,77
Bal, pekmez, reçel vb.	0,80	1,20	0,80	0,80	3,61
Toplam	17,02	25,79	24,27	23,45	90,53

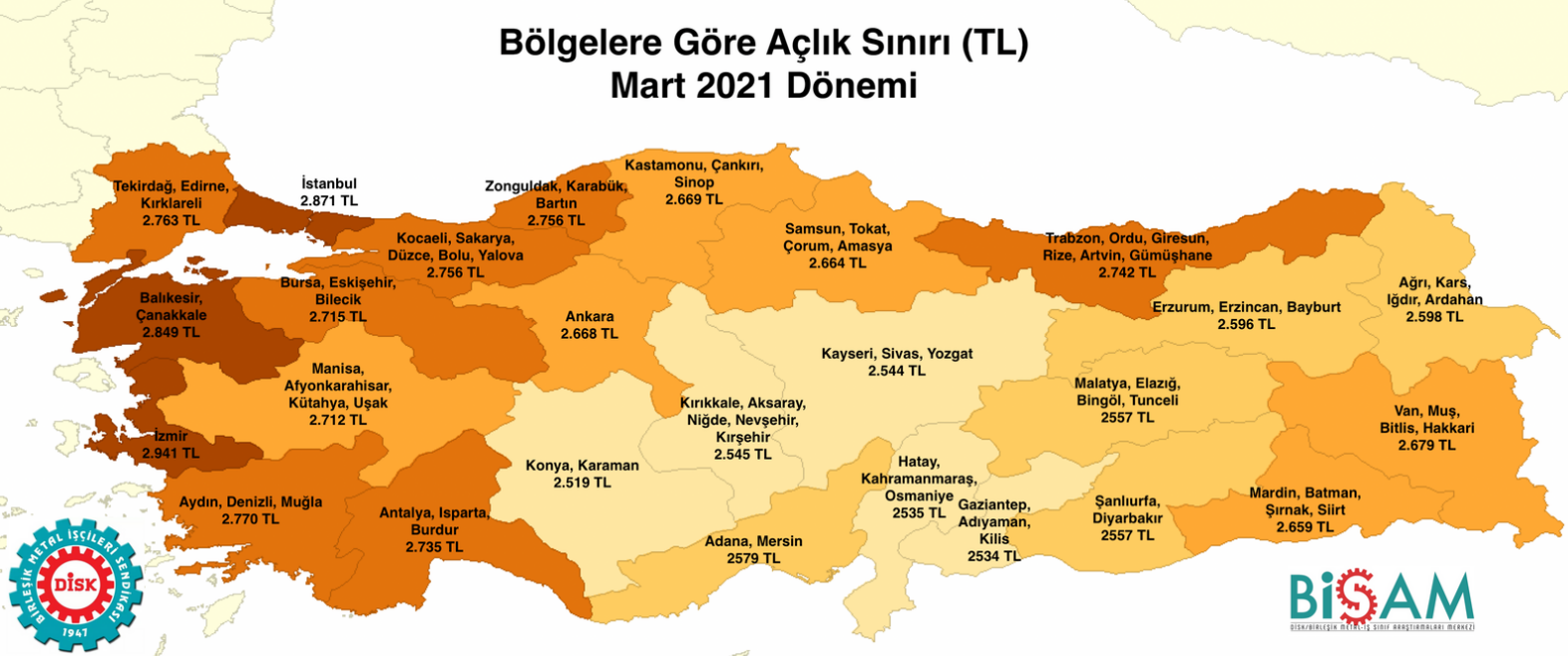
AÇLIK SINIRI İZMİR'DE 2.941, ANKARA'DA 2.668 LİRA

Araştırma kapsamında üç büyük ile ait Mart 2021 dönemi açlık sınırı verileri de hesaplanmıştır. Buna göre İzmir'de açlık sınırı 2 bin 941 lira olarak belirlenmiştir. İzmir'i, İstanbul 2 bin 871 liralık açlık sınırı ile takip etmektedir. Ankara'da ise açlık sınırı 2 bin 668 lira olarak tespit edilmiştir.

2.871 TL

İstanbul'da Açlık Sınırı

Bölgelere Göre Açlık Sınırı (TL) Mart 2021 Dönemi









Araştırma kapsamında önemli sanayi merkezlerindeki açlık sınırları da belirlenmiştir. Buna göre Bursa, Eskişehir ve Bilecik bölgesinde açlık sınırı 2 bin 715, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova bölgesinde açlık sınırı 2 bin 756, Zonguldak, Bartın ve Karabük bölgesinde açlık sınırı 2 bin 756, Adana ve Mersin bölgesinde açlık sınırı 2 bin 579 lira olarak belirlenmiştir. Ayrıca açlık sınırı Gaziantep, Kilis, Adıyaman bölgesinde 2 bin 534, Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye bölgesinde 2 bin 535, Şanlıurfa ve Diyarbakır bölgesinde 2 bin 557, Trabzon, Ordu, Rize, Artvin, Gümüşhane, Giresun bölgesinde 2 bin 742 liradır.

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Açlık ve yoksulluk sınırı BİSAM tarafından her ayın ilk haftasında, Türkiye İstatistik Kurumu'nun Tüketici Fiyat Endeksinin açıklanmasını takiben kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Araştırmada, BİSAM tarafından Sağlık Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyabetik bölümünün hazırladığı Türkiye'ye Özgü Beslenme Kalıbı'nın, farklı kaynaklardan elde edilen verilerle değerlendirilerek yenilenmesi sonucunda elde edilen BİSAM beslenme kalıbı dikkate alınmıştır. Not: Yuvarlamadan ötürü toplamlar tam sonucu vermeyebilir.

Seçilmiş besin grupları için alınması gereken ürün miktarı

ÜRÜN GRUBU					
 Süt, Yoğurt:	400 ml	400 ml	450 ml	350 ml	1600 ml
 Peynir/Çökelek:	120 gr	120 gr	150 gr	150 gr	540 gr
 Ekmek	300 gr	150 gr	250 gr	100 gr	800 gr
 Et, Tavuk, Balık	100 gr	100 gr	100 gr	40 gr	340 gr
 Meyve-Sebze	600 gr	600 gr	500 gr	300 gr	2000 gr

Elde edilen beslenme kalıbı her ay açıklanan TÜİK madde fiyatları ile değerlendirilerek, kişinin ihtiyacına göre yapması gereken gıda harcamasının tutarı tespit edilmektedir. Ağustos 2019 dönemi öncesinde madde grup ağırlıkları basit ortalama üzerinden hesaplanırken, bu dönem ile birlikte her madde grubu kendi içinde ağırlıklandırılmış ve dikkate alınan madde sayısı artırılmıştır (Rev 1). Mayıs 2020 döneminde ise, sebze ve meyvelerin mevsimsel olarak değişmesi ve bu durumun sonuçlarda fazla oynaklığa neden olması sebebi ile, sadece bu ürünler için ağırlıklandırma kaldırılmış, basit ortalama alınmaya başlanmıştır (Rev 2). Ağustos 2020'de hesaplamada küçük bir düzenleme yapılması gerekmiştir. Yeni revizyonlara göre geçmişe göre dönük hesaplama yapılabilir. Ancak farklı revizyonlarla yapılan hesaplar karşılaştırılabilir değildir. TÜİK verileri dikkate alınarak yaptığımız hesaplamada esas alınan kalori miktarları şunlardır:

4-6 yaş çocuk için 1963 kalori

15-18 yaş çocuk için 3244 kalori

Yetişkin bir erkek için 2953 kalori

Yetişkin bir kadın için 2658 kalori

4 Kişilik ailenin sağlıklı beslenmek için yapması gereken minimum aylık gıda harcaması AÇLIK SINIRI olarak belirlenmektedir. Bu verinin Hanehalkı tüketim harcamasına dağıtılması ile elde edilen veri ise bize YOKSULLUK SINIRINI vermektedir. Tüketim Harcama Kalıbı dikkate alınırken, tüm içecekler, tütün ve gıda harcamaları bir kalem olarak belirlenmiştir.

Yoksulluk sınırı hesaplanırken, TÜİK Hanehalkı Bütçe Anketi Tüketim Harcaması Araştırması 2016 yılı sonuçlarının, 3. yüzde 20'lik dilimin tüketim harcamaları dikkate alınmıştır. Söz konusu tüketim grubu Türkiye'de nüfusun yüzde 40 ila yüzde 60'ı arasındaki kesimdir.

Yetişkin erkek ve kadınlar için 18-50 yaş grubu, 10-18 yaş grubu için erkek çocuk dikkate alınmıştır.